

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 14. Hæretici negantes Christum verè, realiter, & substantialiter in
hoc Sacramento præsentem, contra se habent plana & perspicua
Scripturæ verba.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

De sanctissimo Eucharistiae Sacramento.

93

etenavit, dicent: hic calix novum TESTAMENTUM EST IN MEO SANGUINE: hoc facite, quotiescumque biveatis, in meam commemorationem.

145 Hoc dicitur, & perspicua verba Salvatoris (uti Tridentinum ait loco citato) à sanctis Evangelistis commemorata, & à D. Paulo postea repetita, cum proprio illam & aperiissimam significacionem praesertim vere, reals, & substantiali presentem eisdem Salvatores, in hoc Sacramento, juxta quam à Patribus intellecta sunt (ita enim Majores nostri omnes, quoque in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de sanctissimo hoc Sacramento differuerunt, aperiissime proficiunt, ut videat licet apud laudatos Autores Bellarminum, & Gareatum, necnon apud pietissimum Contensem non to. 8. differt. i. c. i. ubi clarissime proficit testimonia SS. Dionysii, Ignatii Martiris, Justini, Irenaei, Tertulliani, Cypriani, Hilarii, Ambroxi, Cyilli Hierosolymitan, Optati Milevitani, Basili, Gregorii Theologi, Gregorii Nylieni, Epiphani, Chrysostomi, Hieronymi, Augustini, Cyrilii Alexandrinii, Leonis Magni, Gregorii Magni) indignissimum fane flagitium est, ea à quibusdam contentivis & pravis hominibus ad fiducios & imaginarios tropos, quibus veritas carnis & sanguinis Christi negatur, contra universam Ecclesiam sensum detraheri, quae, tanquam columnam & firmamentum veritatis, hec ab impio hominibus exigitata commenta, velut satanica, decepita est, grato semper & memore animo praestantissimum hoc Christi beneficium agnoscens.

146 Si enim sponsa Christi Ecclesia columnam est & firmamentum veritatis (uti revera sit, teste Apostolo 1. Timoth. 3.) à veritate aberrant, in modo impudentes sunt, quicunque, in re tam momentosa, ipsam erroris arguent. Praesertim cum dicitur ac perspicuis verbis illis in ita, Christum sub speciebus panis & vini verè, realiter & substantialiter praesentem, in toto Orbe Christiano temper crediderit, semper adoraverit, in eaque fide & adoratione à septendecim laceris tempore perficeraverit.

147 Incredibile verò est columnam & firmamentum veritatis in errore tam grandi per tota laceria permanuisse, ut pro Deo fractulum panis per mille septingentos annos adoraverit. Incredibile (inquam) universam Ecclesiam in errore tam grandis à Christo derelictam tuasse, contra solemnem promissionem, quam ipsi fecit in Evangelio, se esse illi adulterum usque ad consummationem factum, & ita adiutorum, ut portae inferi adversus eam nunquam forent praevalit.

148 Atqui portae inferi aduersus eam prævaluerint, si eam in errorem tam grandem induxissent, in coequo tota laceria detinuerint. Vana proinde, in modo falla fusil illa Veritatis promissio. Quod absque blasphemia dici nequit.

149 Ei si Ecclesia universa, post solemnem illam promissionem, & octo Conciliorum Generalium declarationem, in articulo tanti momenti equidem errasset, aque ciuitatum erraret, nonque cum ipsa, verè Christo Salvatori dicere possemus: Domine, si error est, à te decepti sumus. Tu enim verbis plenis ac periphiis de veritate carnis & sanguinis tui in hoc Sacramento Ecclesiam tuam sponsoram docuisti. Tu etiam, Domine, præcepisti, ut Ecclesiam nos id per tota Concilia docentes audiemus, in tantum, ut dixeris: Quia Ecclesiam non audierit, sit ibi velut Eboracum & Publicanus. Tu denique Ecclesiam tuam per Apostolum tuum, columnam & firmamentum veritatis appellasti. Ergo si eam in re tam momenti docentes audiendo erramus, à te decepti sumus. Si enim erramus, erramus, quia tibi (sic præcepisti) obediendo, eam sic docentem auditimus,

ne (te Judge) simus veluti Ethnici & Publicani. Ideo ergo erramus, quia eam sequimur & audiimus, quam columnam & firmamentum veritatis affirmasti. Tu es autem veritas & charitas.

Impossibile est ergo, quod à te decepti sumus. 150 Impossibile proinde, quod Ecclesiam in tam momentoso Religionis tuae mysterio docentem audiendo erramus. Errant igitur, & palpabiliter errant Zuinghani, & Calviniani, qui eam non audiunt, sed erroris arguent. Tantisque palpabiliter errant, quanto evidenter contra se habent 1°. clara & perspicua verba Scripturae 2°. legitimam Scripturam interpretationem 3°. Traditionem 4°. prescriptionem 5°. Theologicam rationem, ut videbitur in capitibus sequentibus.

CAPUT XIV.

Heresici negantes Christum verè, realiter, & substantialiter in hoc Sacramento praesentem, contra se habent plana & perspicua Scripturae verba.

151 **T**am enim plane, tam perspicue Christus in Scriptura dicit: *hoc est corpus meum; quam Spiritus sanctus in eadem Scriptura dicit: Verbum caro factum est. Verbum, Pater & Spiritus factus ēi, hi tres unum sunt.* Tam aperiē ergo illa Salvatoris verba significant Christi corpus verè, realiter & substantialiter esse in hoc Sacramento; quam verba ista Spiritus sancti significant Verbum verè, realiter & substantialiter esse incarnatum, tregue divinas Personas esse verè, realiter & substantialiter unum Deum. Necnon enim verba illa Salvatoris propriam illam & aperiissimam significacionem præ se minus ferunt, juxta quam ab oculo Concilii Generalibus, & à Patribus omnibus intellecta sunt; quam verba ista Spiritus sancti: nec minus flagitium est, priora illa verba ad fictitious & imaginarios tropos, quibus veritas carnis & sanguinis Christi negatur, contra universam Ecclesiam sensum detorquere; quam posteriora verba ad similares tropos, quibus negatur veritas Dominice incarnationis, unitatique reals & substantialis trium divinarum Personarum.

CAPUT XV.

Habent etiam contra se legittimam Scripturam interpretationem.

152 **U**t enim Scripturæ interpretatio legitima sit, servanda est regula magistralis eam interpretandi, tradita à SS. Patribus, Basilio honi. 9, in Hexameron, & Augustino 1. 3. de doct. Christi c. 10. 11. & 19. necnon de Genesi ad litter. c. 1. & 7. tunc utique Scripturæ verba in proprio sensu accipienda esse, quando plane, perpicue & ad litteram significant aliquid spectans ad fidem, vel mores, nullaque necessitas cogit, ea à proprio & literali sensu, ad tropicum & imprimum detorquere.

Et ratio evidenter demonstrans necessitatem 153 servandi regulam illam, est quia omnis Scripturarum de medio tolleretur autoritas, omnique heresi aperta foret janua, si proprium litteralemque sensum tunc abjiceret licet; nihil tam foret in laceris litteris adeo manifestum, nihil tam receptum in Ecclesia, quod trahere non licet ad imprimum sensum. Nihil ergo fixum, nihil per certitudinem è Scriptura erui potest, dum eam ad figuram & tropum pro arbitrio suo quisque trahet; sed Scriptura semper diceret, quod cuique placueret, non quod Spiritus sanctus per eam intelligi vellet.

M 2